

»Det er en forudsætning for tilskudsordningen, at der inden for 3-års perioden tilvejebringes en langtidspanlægning for haven, og at overvejelserne om gennemførelse af en særlig lovgivning om zoologiske haver fortsættes.«

På denne baggrund nedsatte ministeren for kulturelle anliggender ved skrivelse af 17. januar 1975 et udvalg, der fik til opgave at tilvejebringe en langtidspanlægning for den selvejende institution Zoologisk Have i København, hvorefter havens fortsatte eksistens og rimelige udbygning som almen-kulturel, pædagogisk og videnskabelig institution søges sikret. Udvalget anmodedes endvidere om at fremkomme med indstilling om, hvorvidt en særlig lovgivning om zoologiske haver i Danmark bør gennemføres.

I erkendelse af, at en ny støtteordning ikke kunne forventes at være vedtaget så betids, at tilskud til haven efter sådanne nye regler ville kunne få virkning for finansåret 1976-77, forlængede de tilskudsgivende myndigheder den ekstraordinære tilskudsordning således, at den fortsat er gældende i finansåret 1976-77, jfr. finansloven for finansåret 1976-77 § 21.1.01.53.17. Zoologisk Have (folketingsdendende 1975-76, tillæg A, sp. 969).

Det nævnte udvalgs betænkning forelå i august 1976 (Betænkning nr. 774/1976) og er tilstillet folketingets medlemmer. Den indeholder et forslag til lov om statstilskud til zoologiske haver.

Det foreliggende lovforslag svarer til det af udvalget udarbejdede forslag, der er tiltrådt af de tilskudsgivende instanser, som har gennemført den midlertidige, ekstraordinære støtteordning for Zoologisk Have i København.

Det er for ministeriet for kulturelle anliggender meget væsentligt, at der nu etableres en varigere ordning, der kan sikre Københavns zoologiske haves fremtid, hvilket nærværende lovforslag primært tilsigter.

Der kan vel fremføres forskellige argumenter imod dyreholdet i de eksisterende zoologiske haver. En del dagbladsartikler og henvendelser til Zoologisk Have i København viser, at der er en del mennesker, der finder det uforsvarligt at opretholde zoologiske haver, idet de finder det moralsk forkasteligt at holde vilde dyr indespærrede i små bure og indhegninger. Det hævdes endvidere, at zoologiske haver er blevet overflødige, fordi de moderne massemedier nu udsender fremragende naturfilm, der produceres vel illustrerede billiggøber o.s.v., samtidig med at rejselivet til mange naturområder er blevet økonomisk overkommeligt for en større og større del af befolkningen.

De nævnte standpunkter både her og i udlandet fremsættes især af byboere uden nærmere kendskab til dyr, og fra zoologisk side er denne kritiske holdning betegnet som mindre velovervejede udfra den betragtning, at mange dyr trives godt i fangenskab, ganske som tamkvæg og heste, forudsat at pladsforholdene er rimelige. Det gælder oksearterne, de fleste antiloper, hjorte og andre kløvdyr, men det gælder også f. eks. løver og tigre, der af natur er temmelig dovne. Et stort antal fugle og mindre pattedyr trives så godt i zoologiske haver, at man med vor nuværende viden om deres adfærd tør gå ud fra, at de ikke lider større afsavn.

Dertil kommer, at tilværelsen i naturen er adskilligt barskere end i en zoologisk have. Bedre plads og en tilsyneladende frihed er i naturen uløseligt forbundet med parasitangreb, sygdomme, fødeknaphed, floktyranni, fjender og en gennemsnitslevealder på kun 10-15 pct. af den, dyrene kan forvente i en zoologisk have.

I hvert fald for et bredt udvalg af eksotiske, vilde dyrs vedkommende er det således muligt at holde dem i fangenskab under forhold, som er etisk forsvarlige. Dette forudsætter dog, at alle anlæg i en zoologisk have opfylder rimelige krav til de enkelte dyrs behov for plads og livsudfoldelse.

Ministeriet for kulturelle anliggender må som anført anse det for overordentlig værdifuldt, at Zoologisk Have i København opretholdes, og at der skabes et rimeligt økonomisk grundlag for fornyelse af visse af anlæggene over en årrække som nærmere beskrevet i den generalplan, der er lagt for havens udvikling.

Zoologisk Have har flere væsentlige funktioner: den fremmer interessen for og kendskabet til dyr hos almenheden, den er et hjemsted for den zoologiske forskning og undervisning her i landet, og den har endelig betydning som rekreativt område og som turistattraktion.

Den af finansudvalget i det oven citerede aktstykke anførte forudsætning for, at en lovfæstet støtteordning etableres - nemlig tilvejebringelse af en langtidspanlægning for Zoologisk Have i København - må anses for opfyldt, idet haven i samarbejde med det nævnte ministerielle udvalg har udarbejdet en generalplan, der nærmere beskrives i ovennævnte udvalgsbetænkning nr. 774, afsnit VI, og for hvilken der redegøres nedenfor i bemærkningerne til § 4, stk. 2, samt i bilag nr. 1.

Udover sikringen af Københavns zoologiske haves fremtid, tilsigter lovforslaget at skabe et objektivi grundlag for gennemførelsen af lignende støtteordninger for andre zoologiske haver, der